

La veritable història dels 3 porquets

GUIA PEDAGÒGICA

C/ Gran de Llivia, 63

25195 Lleida

Tel. 973 24 33 21

Mob. 639 31 29 30

E-mail: xipxap@xipxap.cat

Web: www.xipxap.cat

A mode de salutació...

Hola, amics educadors i educadores,

Com sempre que oferim una nova producció, un nou espectacle, ens preocupem per elaborar una guia didàctica que us pugui servir com a complement de les activitats educatives que porteu a terme als vostres centres i per això us la fem arribar per al cas que desitgeu utilitzar-la.

Potser el nombre d'activitats us sembli excessiu ja que hem pretès incloure en una sola presentació d'aquesta guia didàctica totes les possibilitats que ofereix el treball amb nens de 0 fins a 5 anys, per això caldrà que vosaltres mateixos escolliu aquelles activitats que més s'adeqüin al vostre sistema de treball i a l'edat dels nens que tingueu al vostre grup.

Petonets,

Xip Xap

Justificació de l'elecció de l'espectacle

Hem escollit aquest conte tan conegut i utilitzat en totes les escoles i que sol ser un treball recurrent, perquè ens permet introduir algunes paraules senzilles en un idioma (anglès) que creiem que pot ser interessant de començar a conèixer en aquests primers anys d'escolarització de la quitxalla.

És un conte que, tot i no ser tradicional català, està tan integrat en la nostra cultura que creiem que pot ser un centre d'interès clau a l'hora de complementar la realització d'activitats incloses en la programació dels centres.

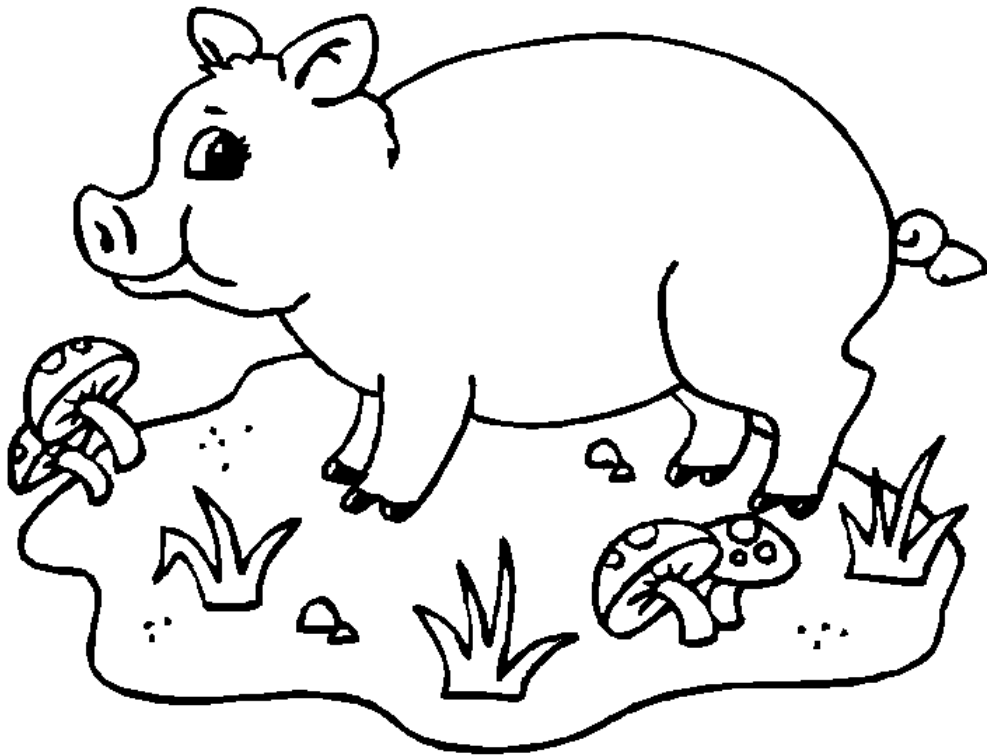
I a la vegada ens permet fer ús d'un nou idioma en uns estadis molt primaris (números, paraules referides a la llar i a la família...) que no embruten la percepció i la comprensió del conte en cap de les seves parts, ja que els titellaires van repetint-ho en català en tot moment.

Passos previs

Donat que és una proposta teatral i de titelles adreçada als centres educatius que desenvolupen aquest tipus de treball des dels primers moments de l'aprenentatge dels nens i nenes, hem tingut cura de fer una adaptació del conte que s'adequarà a cada un dels grups als que vagi adreçada en cada representació i en base al cicle del procés educatiu on estigui situat el grup que serà el públic de l'espectacle.

- ✓ Hem confeccionat el text a la mesura de les edats dels nens i nenes de 0 a 5 anys, seguint l'assessorament d'un educador infantil, un educador musical, un psicòleg, un pedagog teatral i un especialista en psicomotricitat i logopèdia. Partint de la idea d'anar introduint un nou idioma en l'educació.
- ✓ Disseny i perfil dels personatges que han de contar la història a l'estil dels rondallaires manipuladors que utilitzen titelles, creant i potenciant vincles ja coneguts pels nens i nenes com són les relacions:
 - nen/a ---- educador/a
 - nen/a ---- pare/mare
- ✓ Selecció i disseny dels elements per la posada en escena
 - Grafismes senzills i rodons
 - Vius en colors (colors bàsics sense excessius volums ni profunditats)
 - De manipulació simple, en aquest cas consisteixen en saltamartins als quals hem afegit l'expressivitat dels braços
- ✓ Introducció de paraules en anglès, complementades per la seva escriptura en fitxes de colors
 - Els números
 - Salutacions
 - Parts de la casa
 - Membres de la família
 - Fruita

Es tracta de que els nens i nenes vegin i compreguin que no estan veient cap dels elements reals de la història (porquets, casa de cada un d'ells, llop) sinó simples representacions o dibuixos d'aquests elements (titelles dels porquets, titella o màscara del llop, cases de jugar, l'olla...) i així intentar evitar el factor por o temor...

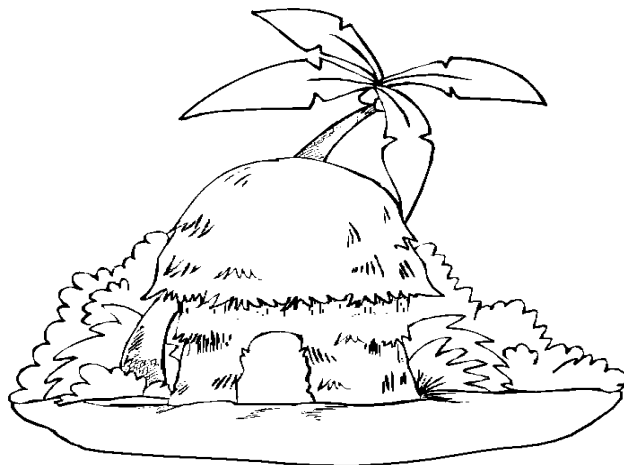
Disseny de l'activitat i orientació didàctica

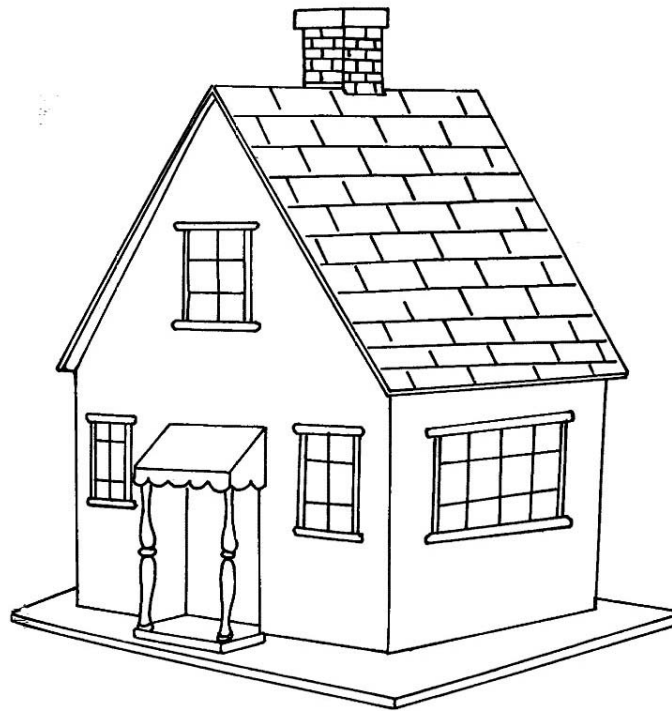
*** Treball previ per part de l'educador/a:**

I – Presentació dels elements i espais que formen part de la llegenda/contes i de l'espectacle proposat, i de tots aquells altres que puguin servir-los com a referent als nens i nenes:

- El porquet gran
- El porquet mitjà
- El porquet petit
- La casa del porquet gran
- La casa del porquet mitjà
- La casa del porquet petit
- La palla
- Les branques
- Els maons
- L'Olla
- El llop

*** Fitxer per pintar de les cases dels porquets: (Veure els annexes)**

Fer-los relacionar aquests elements (i tots els que l'educador/a cregui convenients o necessaris segons el nivell del grup) amb altres que ja els siguin familiars:

- La seva casa
- La seva cuina
- Els materials de les que estan fetes
- Els carrers de les rodalies de l'escola
- Els animals de les granges

II - Presentació dels "personatges" de la llegenda/cont

- Els porquets
- El llop

Fer-los comprendre que aquests personatges no van existir del cert, però que són els que formen part de la història i, sobretot, de la història que nosaltres els contarem.

Treballar amb les característiques físiques d'aquests personatges relacionant-les amb el seu entorn:

- El germà gran, la germana gran
- El germà petit, la germana petita
- El nombre de familiars que viuen en la seva casa

Utilitzant la tècnica de les comparacions o assimilacions (això seria "com si..." o "igual que...")

- El porquet és de color rosa com...
- La palla és groga com...
- Les branques són igual que les de...
- El porquet gran és espavilat com...
- Els maons són igual que els de...

III – Explicar el fet que vindran uns actors o rondallaires a explicar-los la història i el que això suposa a nivell relacional.

- El comportament
- La salutació
- El silenci
- El respecte per la feina dels altres
- El respecte a l'atenció dels companys
- L'aplaudiment
- La col·laboració quan sigui requerida

*** Treball durant l'espectacle:**

Aquest serà un treball que duran a terme tant els rondallaires des del seu lloc davant dels nens i nenes explicant-los el conte, com els educadors/es al seu costat de reforç a la història i amb el control dels nens i nenes

Salutacions

- Hola
- Com esteu
- Adéu
- Salutació amb la mà

Fer silenci. Psicomotricitat

- Posem el dit dret al darrera de l'esquena
- El traiem i l'atensem als llavis
- I fem ssshhhh

Estar atents

- Posar la mà dreta a la vora de l'orella
- Posar la mà esquerra a damunt dels ulls

El torn de paraules

- Ara parlen els rondallaires
- Ara pregunten els nens i nenes

La participació dirigida o orientada pels actors

- Preguntar als nens i nenes
- Fer que cantin les cançons que canten els porquets
- Fer que ajudin al llop a bufar amb les mans al costat de la boca
- Reproduir el soroll d'una bufada
- Aplaudir quan els porquets enganyen al llop

Psicomotricitat i coneixement del propi cos

- Els gestos de la cançó de la caseta.
- Posar una mà a la panxa i una altra mà a l'esquena
- Picar a terra amb el peu.

*** Treball després de l'espectacle:**

Procurar trobar punts de connexió amb els espais que ells coneixen, (la casa l'habitació, els carrers...) i relacionar-los amb els que van veure a l'espectacle.

- Fer una avaluació posterior amb l'educador/-a
- Treball amb dibuixos i colors iguals que els que han pogut veure al conte
- Fitxes per pintar d'acord amb els personatges de la història

(Aquests dos punts es desenvolupen més avall, en les pautes d'avaluació)

*** Àrea del llenguatge verbal:**

En referència a les actituds, pel que fa a l'expressió i la comunicació destaquem:

- Actituds d'espera
- Actituds d'atenció
- Actituds d'interès
- Actituds d'iniciativa
- Actituds de col·laboració

(Aquests acaben de complementar les activitats psicomotrius que ja hem potenciat en el punt anterior, no només referits al llenguatge verbal, sinó també a les actituds corporals)

En referència a les habilitats, estratègies i hàbits, és a dir, als procediments, fem especial incís en:

La Comprensió:

Atenció als diferents senyals comunicatius. (gest i entonació)

Relacionar imatges i text mitjançant els titelles i els cartells.

Associació amb experiències anteriors i amb situacions semblants o diferents.

Comprensió del conte/llegenda en la seva totalitat o en parts separades.

L'expressió:

Domini de les onomatopeies per reconèixer els diferents sons d'animals i fenòmens atmosfèrics (Vent, pluja, el bullir de l'olla, soroll del llop, ensumar l'olor dels porquets...)

La memorització:

Evocació de les pròpies experiències. Cada una d'aquestes parts es podrà fer en llengua anglesa a judici de l'educadora o educador i d'acord amb el nivell del seu grup.

Evocació d'informació mitjançant l'associació sensorial.

Com eren els porquets (Gran, mitjà, petit, maco, color rosa...)

Com es deien en anglès els números

Com era el Llop (gros, marró, dolent, entremaliat..)

Retenció i memorització d'informacions concretes.

Per què construeixen cases?

Per què s'amaguen els porquets?

Què fa el llop?

Com és la frase que diu el llop abans de bufar les cases?

*** Àrea de llengua estrangera:**

Considerem que la introducció de paraules d'un nou idioma no ha de ser molt traumàtica per als nens i nenes d'aquestes edats i per tant el reforç amb materials com els titelles ens serveixen per introduir els primers números, alguns colors, i el vocabulari de la casa i la família.

ONE – UN

THREE – TRES

BROTHER – GERMÀ

HOUSE – CASA

WOLF – LLOP

TREE – ARBRE

BOTTOM – CUL

GOOD BYE - ADÉU

TWO – DOS

PIG – PORQUET

SISTER – GERMANA

DOOR – PORTA

POT – OLLA

APPLE – POMA

HELLO – HOLA

Proposem fer unes fitxes on surtin aquestes paraules relacionades amb cada un dels personatges del conte i que els nens i nenes i puguin jugar. En una fitxa hi ha el dibuix del personatge o de la casa i en una altra hi ha la paraula i cal anar fent parelles.

*** Àrea del llenguatge plàstic:**

Es fa una especial incidència en la similitud i diferències:

- de color (rosa, marro, verd)
- de forma (rodó, recte, punxegut)
- de grandària (gran, mitjà, petit)
- de materials (de palla, de branques, de maons)

En la memòria visual:

* Com recorden els titelles, els objectes i personatges que han vist a l'espectacle

- De quina grandària
- De quins colors
- De quin material

* De que estaven fetes cada una de les cases dels porquets.

* Utilització d'instruments-titelles que són la representació de coses o persones concretes.

* Les paraules que apareixen escrites en els cartellats de suport idiomàtic

*** Àrea del llenguatge musical:**

S'incideix en la repetició de melodies que puguin arribar amb facilitat al nen o nena i que serveixen per acabar d'il·lustrar el conte.

Cantarella que utilitza el llop quan s'atansa cap a les cases de cada un dels tres porquets i vol menjar-se'ls.

“Sóc el llop, llop, llop...”

Sóc el llop, llop, llop...

I sento.... snif, snif, snif... olor de porc.”

Aquesta cançó es repetirà canviant la lletra quan el llop cau dins de l'olla, però en aquest moment la cantaran els porquets.

“Som els porcs, porcs, porcs...”

Som els porcs, porcs, porcs...

I hem fet fora.... snif, snif, snif... el llop”

També altres que ja els poden ser més conegudes.

Jo tinc una caseta que és així i així

(fer gest d'amplada i alçada)

El fum del foc a terra surt així, així i així

(fer girar els dits en espiral)

Jo truco a la porta així, així i així...

(fer el gest de picar a la porta)

Netejo les finestres així, així i així...

(moure les mans en cercle)

En aquesta cançó els gestos es faran cada cop més grans... fent que els nens i nenes treballin diferents opcions d'amplada i alçada de les coses, es pot treballar així la mesura intentant-la relacionar també amb la mesura de les coses que els són conegudes.

En aquesta següent es canta per a repassar com es diuen els números en anglès.

ONE, TWO

This is my shoe

THREE, FOUR

Stomp on the floor

Altres cançons que canten els porquets incitant els nens i nenes a fer gestos i ballar en els seus propis seients...

En una cabana

hi havia un little pig

que tocava la guitarra

oe oe oe ban-jo

Xumba la xumba

La xumban bá

Xumba la xumba

La xumban bá

oe oe oe ban-jo

També hi ha una cançó que canten els titellaires quan volen fer endevinar als nens i nenes una paraula en anglès.

Juguem a endevinalles,

juguem-hi tot cantant.

Juguem a endevinalles,

que haurem d'anar encertant.

Juguem a endevinalles,

juguem-hi tot cantant.

Juguem a endevinalles,

que haurem d'anar encertant.

*** Àrea Social**

Els Porquets en el conte tradicional van vestits de diferent manera, segons l'ofici de cada un. Proposem treballar els vestuaris típics dels oficis. Podem començar parlant dels principals elements:

- barrets
- roba de treball
- espadenyes o botes
- les eines de cada un

En la nostra versió proposem que el porquet més petit sigui de gènere femení, és a dir que és una porqueta la que proposa les idees més atrevides i la que fa de paleta, per poder treballar l'educació no sexista.

També incloem el tema del reciclatge en la casa del Segon porquet, que es fa la casa de coses que troba.

Objectius referencials

Escoltar atentament la presentació que els rondallaires fan del conte que estan a punt d'explicar, captant les intencions comunicatives a través del gest i de l'entonació.

Mostrar interès i atenció en les preguntes que fan els rondallaires, associant-les amb les experiències viscudes anteriorment.

Ser capaç de respondre als requeriments que fan els rondallaires i els titelles en particular, emprant en les diferents frases les entonacions adequades a les intencions comunicatives (interrogativa, exclamativa, afirmativa, negativa...)

Ser capaç de saber esperar que un company parli i saber escoltar-lo amb interès, esperant el torn per parlar.

Esforçar-se per comunicar i recordar fets concrets relacionats amb les pròpies vivències en situacions puntuals o extraordinàries.

Recordar informacions relacionant-les amb el context perceptiu o funcional.

Sentir-se capaç de participar en l'espectacle si cal. Ajudant els diferents personatges en el desenvolupament de la història.

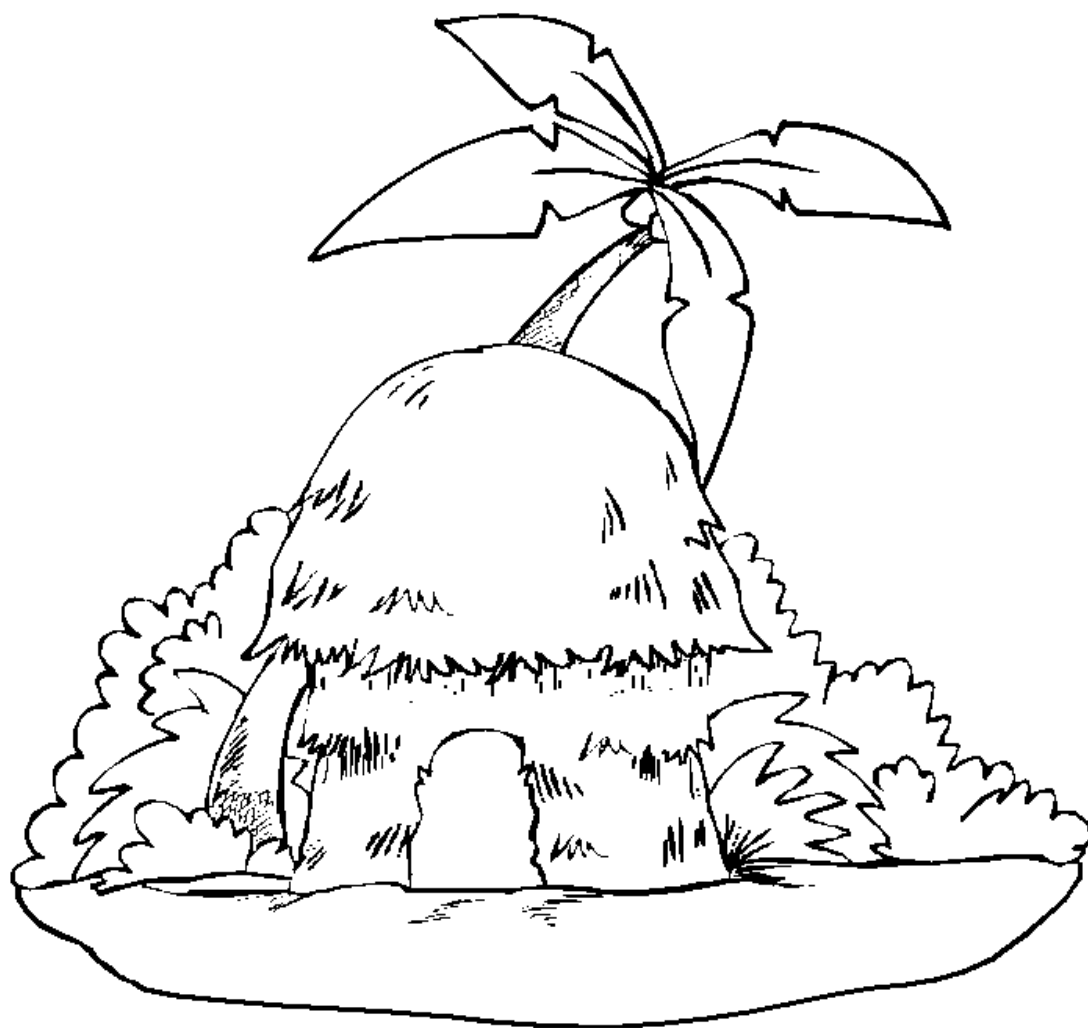
Saber comparar els titelles i els seus colors i formes.

Adonar-se dels canvis dels titelles i els propis

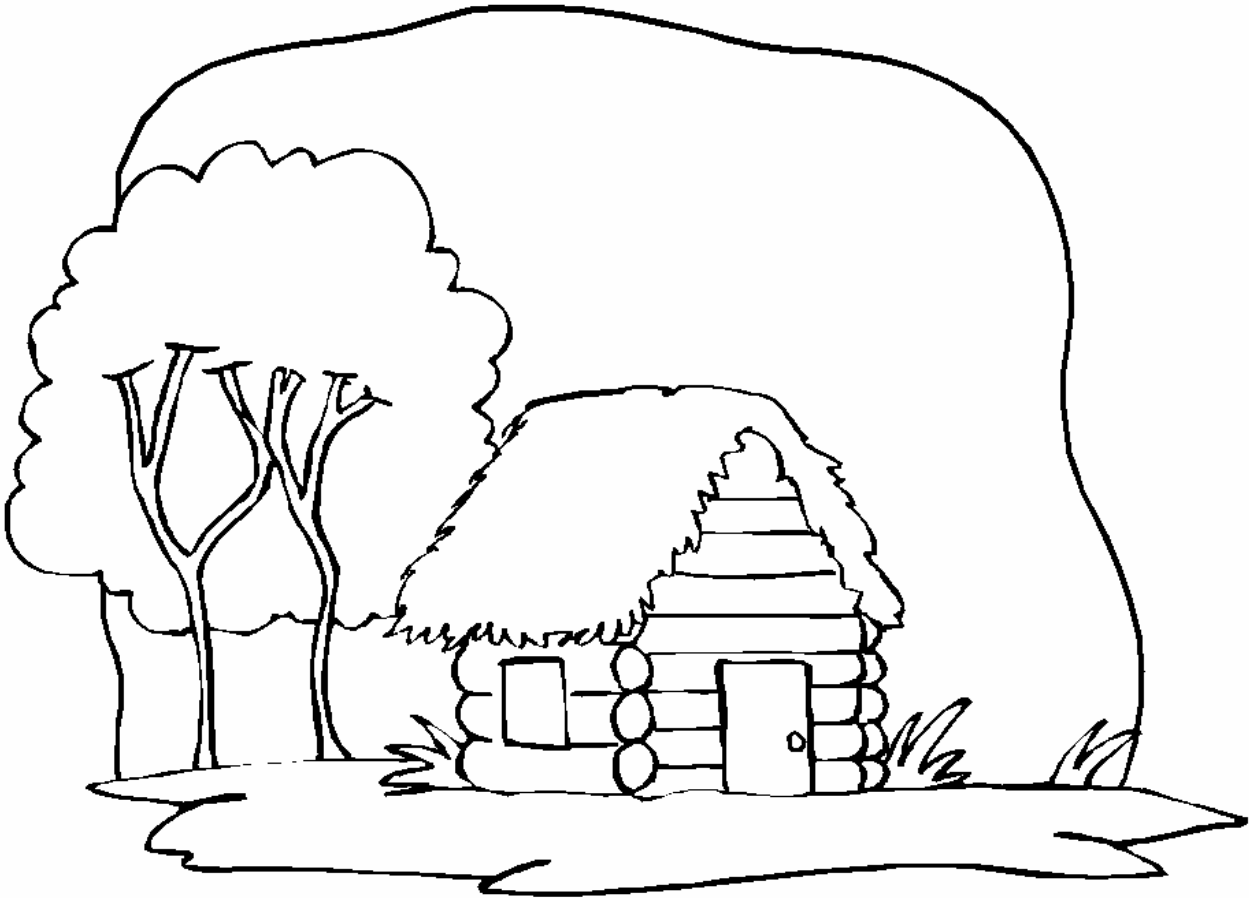
Poder imitar mitjançant la veu, els moviments i les paraules, allò que fan els titelles i els rondallaires...

ANNEXES(Fitxes per pintar)

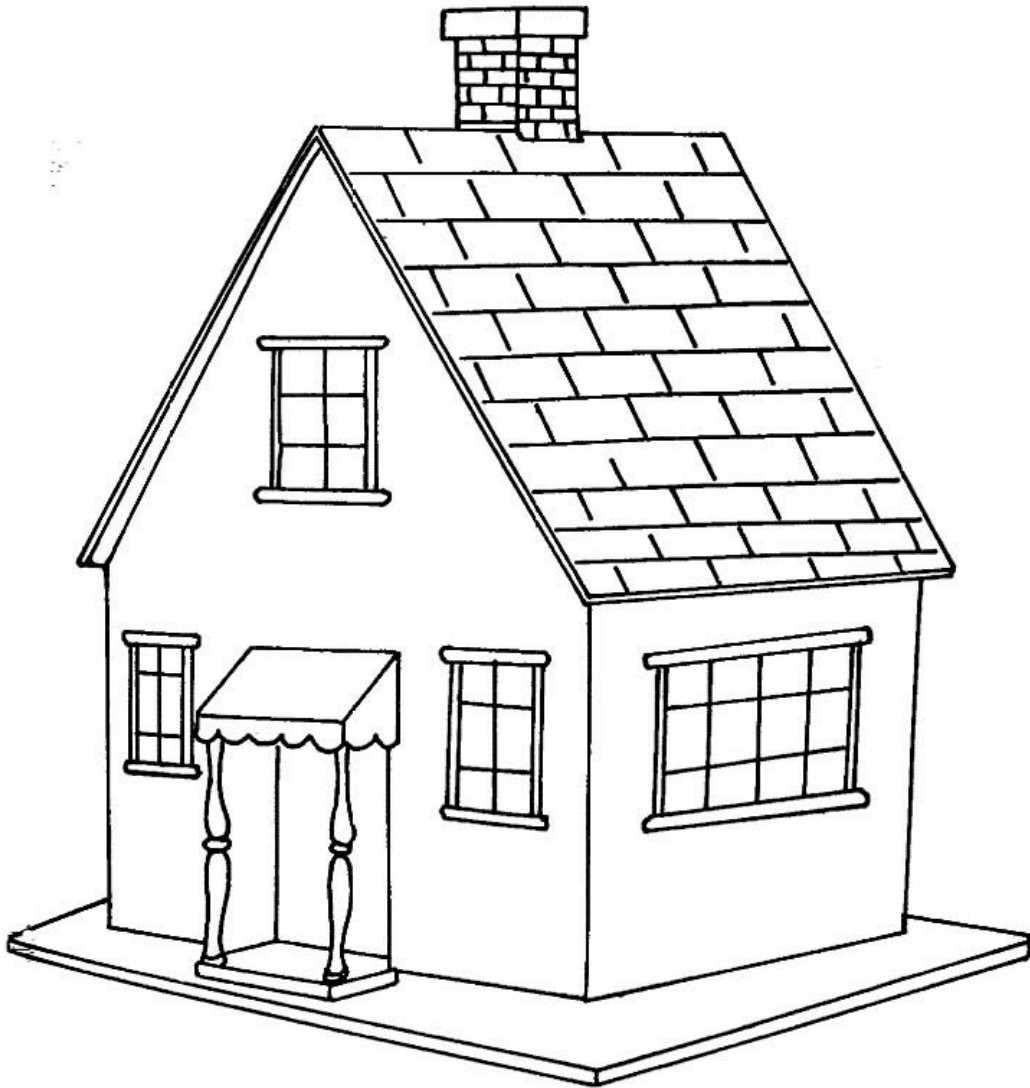
LA CASA DEL PORQUET GRAN

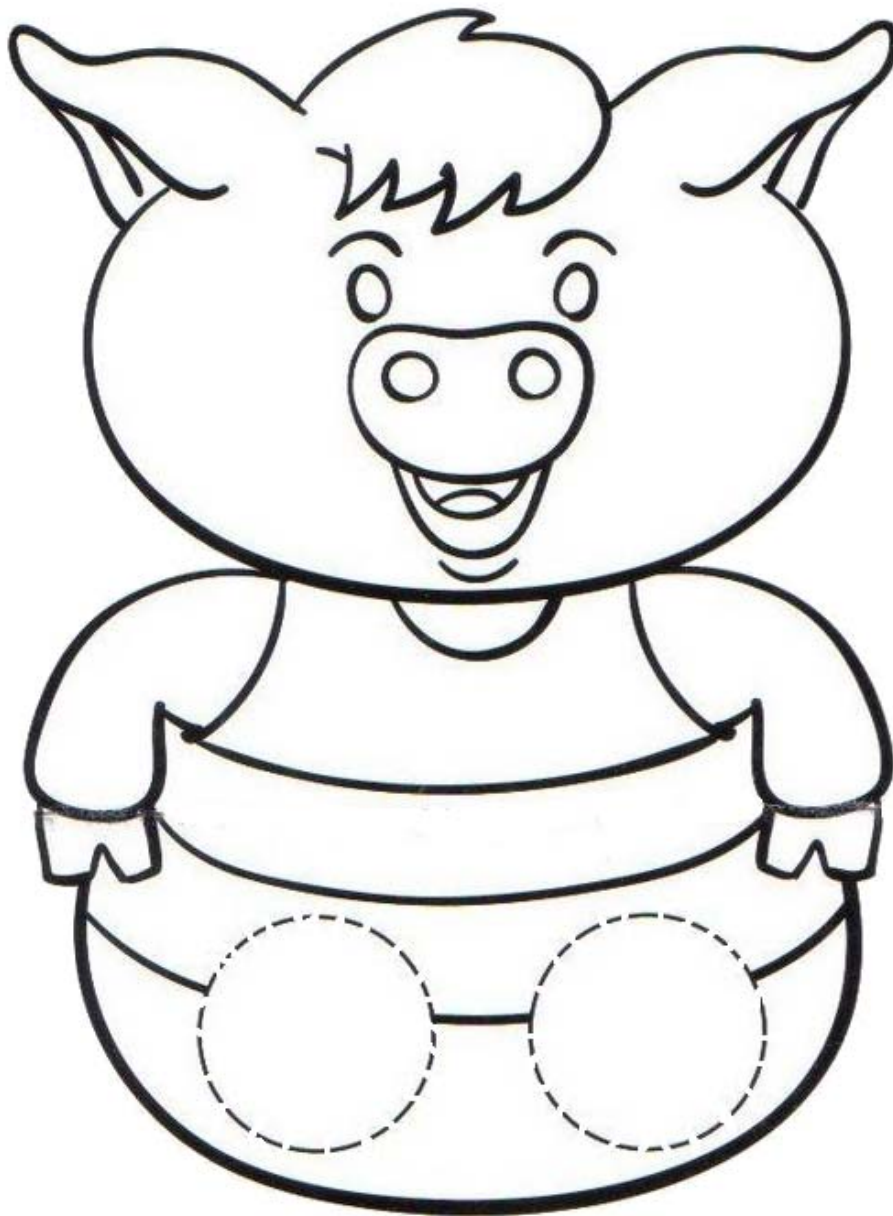
LA CASA DEL PORQUET MITJÀ

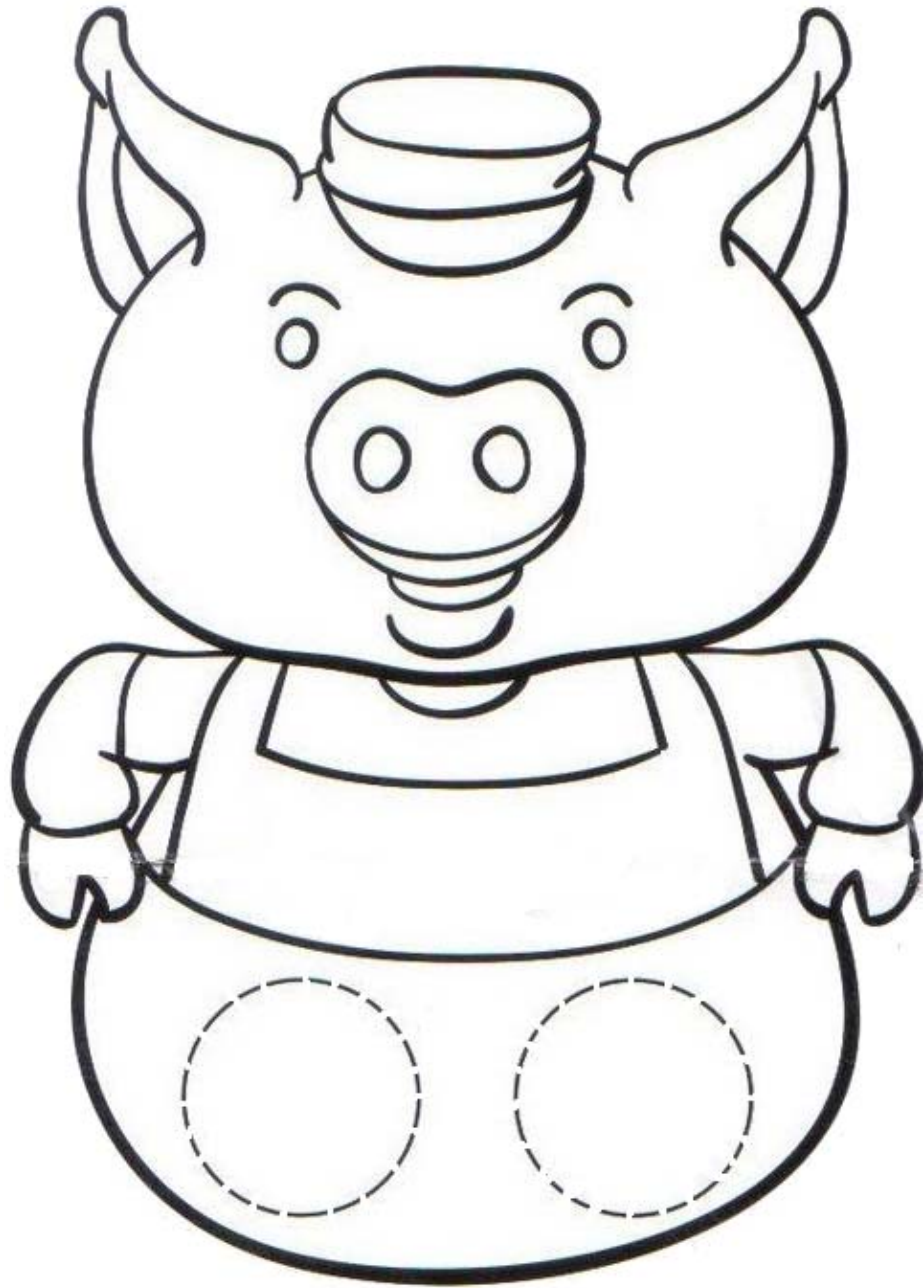

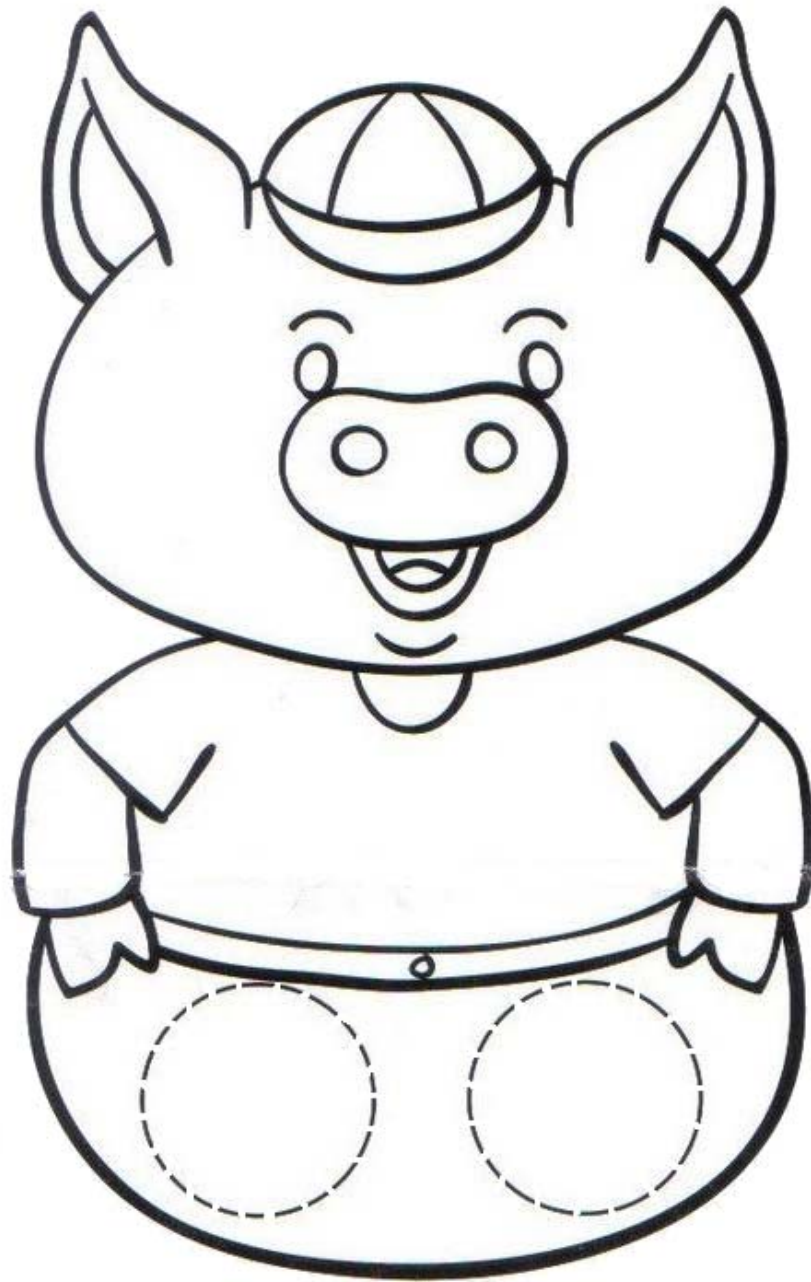
LA CASA DE LA PORQUETA

ELS PORQUETS I EL LLOP

Pautes d'observació avaluadora

L'avaluació dels objectius referents a la memorització, es pot fer a través dels referents de l'espectacle. L'educador/a seleccionarà aquells fets, esdeveniments, coneixements o conceptes que han succeït o s'han treballat, com per exemple:

- recordar detalls d'un personatge, d'un animal, d'un objecte...
- recordar accions concretes
- recordar cançons
- recordar alguna seqüència o detall important de la història

Per fer aquesta avaluació s'aprofitarà el dia que vinguin els rondallaires o els dies següents.

- En el primer cas, els rondallaires poden fer preguntes directes a cada nen
- En el segon cas, l'educador/-a els preguntarà a cada nen coses concretes de l'espectacle o de la història, segons les necessitats del seu programa de formació i atenent a aquelles coses que els poden ser útils.

Preveure que el nivell de resposta pot ser diferent, d'acord amb l'edat i el nivell d'assimilació de l'espectacle, cosa que els educadors i les educadores ja tenen clar en les seves pròpies activitats.

Les respostes dels nens s'anotaran per escrit a mode de fitxa, que sigui significativa d'aquests aspectes:

- Nivell de recepció
- Memorització
- Comprensió
- Expressió de la història

L'educador/a també ha de fer una auto-avaluació i comprovar si els objectius que es van definir prèviament han estat assolits o no.

Fer una valoració en la introducció i l'aprenentatge de paraules d'un nou idioma, i poder-ho aprofitar per algunes de les seves classes.

L'educador/a ha d'avaluar si les activitats que ha dissenyat són les adequades per treballar els continguts seleccionats i si aquestes són apropiats per al ritme dels treballs dels nens i nenes del seu centre.

L'educador/a valorarà si les respostes dels nens s'adeqüen als tipus de preguntes que se'ls fa, sense prendre de vista la individualitat de cada nen, ni el seu nivell de rendiment.